

Dom v Argentini

Stanovanjska stiska v novi domovini je gonilna sila, ki je neprestano našla izraza v željah rojakov: Pomagajte nam najti stavbišča po človeški ceni! Ko so nekateri rojaki v začetku leta 1949 že prišli do tega, da so razpolagali s kakim stotakom, je bilo mogoče vzeti zadevo resno v roke.

Božja previdnost, ki nas vodi često po nedoumljivih potih, je imela pripravljeno za nas primerno zemljo prav v bližini, kjer smo že pred dvema letoma kupili nekaj stavbišč za poedince in tudi za našo skupnost. Na dražbi je bil travnik, nad 4 ha velik. Najprej smo pozvali rojake, da si zemljo ogledajo, da ne bodo pozneje nasedali lažem, češ, da je tam močvirje, da je nezdravo, da je na koncu sveta. Res je šlo mnogo mož na ogled in vsi so bili očarani. Sklep je bil storjen: Gremo na dražbo! Na poziv, da prineso vsi interesenti predvidenih 10 odstotkov kupnine, se je odzvalo dovolj interesentov, da smo tvegali kupčijo, ki smo jo dne 31. marca res dobili; bila je v trgovskem pogledu zelo dobra poteza, a še mnogo več vredna kot moralno spričevalo Slovencem, ki so s tem dokazali zavest skupnosti in zaupanje do svojega vodstva.

Pokazalo se je, da tisto zemljišče ne bo zadostovalo za naše potrebe. Zato smo poskušali priti v posest sosednje zemlje. Uspelo nam je skleniti pameten dogovor z lastnikom najprej za 3 ha zemljišča, in ker je bilo še premalo, še za nadaljnjih šest hektarjev.

Še vedno so bili nekateri na delu s sumničanjem, češ da je tam slaba lega in kdo ve kaj še vse, toda zdrava pamet je zmagala nad vsemi nasprotniki. Ko je bila prva zemlja dne 11. septembra razdeljena med prve kupce, je bil to dan popolnega triumfa slovenske poštenosti in razsodnosti. Najprej smo opravili molitev in blagoslov zemljišča v prisotnosti kakih 500 rojakov. Malo nas je res skrbelo, če pri delitvi ne bo prišlo do kakih sporov. Do takrat je namreč vsak kupec vedel le to, kolika površina stavbišča mu gre, ne pa, kateri kos bo njegov. Pa smo se tako, lepo po bratsko pomenili, da je ves dogodek potekal v vzornem redu in v splošnem veselju. Kakor je božji mir družil rojake ta dan, tako bo božji blagoslov spremljal vse to delo tudi še nadalje. – Istočasno se je pa prijavilo še neverjetno veliko kupcev, tako da je postalo kazno, da smo dovolj močni, da kupimo celoten travnik od soseda.

Krasna lega zemljišča, bližina mesta in prometa, želja po skupnosti in pa neverjetno nizka cena (saj pride zemlja kakih 60 odstotkov ceneje, kot so jo plačali sosedje tam okoli) – so bili zadosti močni razlogi, da so se odločili za nakup vsi oni rojaki, katerim gospodarski pogoji to dopuščajo.

Zemljišče leži kakih 10 km ravne črte od središča glavnega mesta, s katerim ima dobre prometne zveze. Naravno ima prav dobre zveze tudi z vso okolico. Bodoča Avenida ACCESO SUDESTE (podaljšana Avenida GENERAL PAZ) ter Avenida SANTA FE, ki sta obe nujna potreba in že sedaj v gradbenem načrtu, bosta v kratkem postali dejstvo. Tako bo tisti košček slovenske zemlje postal v resnici centrum našega verskega, kulturnega in socialnega življenja.

Cerkev, šola, prosvetni dom, športno igrišče, družabni dom itd., to so naloge, ki bodo stopile v bližnji bodočnosti pred nas. Toda ni nas strah. Vse bo šlo z božjo pomočjo. Najprej moramo pokriti dolg. Celoten račun za vse zemljišče je res precejšen, toda nad polovico je že pokritega.

Mnogi že hite s pripravami za gradnjo lastnega doma. Z istim duhom, kakor smo izpeljali

nakup zemljišča, bomo ustanovil tudi potrebno gospodarsko zadrugo, ki bo imela predvsem nalogo, da olajša skrb za gradbene načrte, gradbeni material in za potreben kredit.

Vsa ta naša zadeva pa ima še drug ogromen pomen. Prav ta kupčija je prinesla najbolj realno osnovo za ustvaritev skupnosti med staronaseljenci in novodošlimi. Samo skupnemu nastopu obojih rojakov je uspelo izpeljati ta lepi načrt. S tem je pa tudi dokazano, da staronaseljenci po večini sprejemajo novodošle res kot brate in naj novodošli kar vedo, da bomo le v skupnosti in v medsebojnem spoštovanju dosegli tudi medsebojno zaupanje. Potem bo naše slovensko ime s častjo imenovano, mi sami pa bomo doživljali še marsikako zadoščenje ob uspehih skupnega dela.

Kupljeno zemljišče v Lanusu je ob svojem obisku dne 14. oktobra 1948 blagoslovi tudi prevzvišeni g. dr. Gregorij Rožman.

Janez Hladnik